

MÝTUS O PEDOFILECH ZNEUŽÍVAJÍCÍCH DĚTI OPĚT REZONUJE INTERNETEM

Kamil KOPECKÝ

V souvislosti s natáčením dokumentu Víta Klusáka V síti opět začala českým internetem rezonovat informace o pedofilech sexuálně zneužívajících děti v online a offline prostředí. Jedná se však o velmi starý mýtus (film tento mýtus vyvrací), drtivou většinu dětí sexuálně zneužívají lidé, kteří touto ani obdobnou deviací netrpí.

Na prvním místě je třeba říci, že nikdo přesně neví, kolik dětí je ve skutečnosti sexuálně zneužíváno, oficiální statistiky zneužití dětí totiž obsahují pouze informace o nahlášených případech. **Ohromné množství dětí však své pohlavní zneužití nenahlásí, odhaduje se, že počet skutečně zneužitých dětí je 10x větší, než je uvedeno v oficiálních statistikách** (tj. pouze 1 z 10 dětí najde odvahu své zneužití nahlásit). Tato vysoká latence je dána celou řadou faktorů: dítě má strach, stydí se, trpí posttraumatickou stresovou poruchou, obává se sekundární viktimizace, nebo ke zneužití došlo v rodině, ta se situaci snaží ututlat a s dítětem manipuluje apod.

Samotné sexuální/pohlavní zneužívání (CSA - Child Sexual Abuse) lze obecně definovat jako **nepatřičné vystavení dítěte pohlavnímu kontaktu, činnosti či chování. Zahrnuje jakékoliv pohlavní dotýkání, styk či vykořisťování kýmkoliv, komu bylo dítě svěřeno do péče, anebo kýmkoliv, kdo dítě zneužívá.** (Rada Evropy, 1992) Zahrnuje celou bezdotykových a dotykových forem, které jsme si podrobněji popsali [zde](#). Z pohledu trestního práva pak jde především o vykonání soulože s dítětem

mladším 15 let (případně jiné sexuální zneužití) podle [§ 187 TZ](#) s přesahem do dalších trestných činů, např. znásilnění, sexuální nátlak, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, navazování nedovolených kontaktů s dítětem apod. viz [Trestní zákoník](#).

Podle statistik nejčastěji dítě sexuálně zneužívají jeho známí - ať už jsou to rodinní příslušníci, známí rodiny, ale třeba také trenéři, vedoucí různých kroužků apod. K sexuálním zneužití také často dochází pod vlivem alkoholu či jiných drog. Podle statistik Dětského krizového centra 63 % dětí zneužito někým z rodiny, dalších 23 % pak někým, koho dítě zná. Jen zlomek dětí (cca 13 %) zneužil někdo neznámý. Co se týče diagnostiky - drtivá většina pachatelů nemá diagnostikovanou žádnou deviaci (až v 89 % případů, podle dalších studií až v 93 % případů). **Jinými slovy, pouze 5-10 % (Weiss, 2007), podle jiných autorů 25-50 % (Cyril Hösch, 2017) pachatelů sexuálního zneužívání dětí má diagnostikovanou nějakou sexuální deviaci** - pedofilii či jinou parafilii apod. Na druhou stranu, u usvědčených a odsouzených pachatelů je pak sexuální deviace poměrně častá - jde však o nereprezentativní zlomek celkových případů, pouze [zlomek oznámených zneužití skončí odsouzením pachatele](#).

Slovo pedofil tedy není automaticky synonymem pro slovo sexuální predátor či abuzér, jde o jedince, kterého sice sexuální přitahují, respektive preferují děti (podle některých definic děti, které dosud nemají vyvinuté sekundární pohlavní znaky, podle jiných definic i děti v pubertě apod.), to však neznamená, že by děti automaticky zneužíval. Někteří pedofilně orientovaní jedinci děti aktivně vyhledávají např. v rámci své profese - najdeme je mezi lékaři, učiteli, vychovateli, vedoucími různých druhů kroužků, spisovateli knížek pro děti apod. Přesné množství takto orientovaných jedinců v populaci však nikdo nezná (deviantních pedofilů může být cca 1 % populace), svou orientaci často dobrovolně nepřiznávají. Pedofilní uživatelé mohou mít své vlastní rodiny, mohou mít manželku, mohou vést normální pohlavní život apod.

Sexuální zneužívání dětí v kyberprostoru je vážný problém, který se tím projektu E-Bezpečí snaží řešit už více než 10 let. Za tu dobu prošly naší [poradnou](#) desítky případů dětí, které si na vlastní kůži "vyzkoušely" komunikaci s online predátorem,

prožily vydírání, vyhrožování či sexuální nátlak. Velká část případů byla také předána k dořešení Policii ČR, kterou mohu za součinnost jednoznačně pochválit a vyzdvihnout. Samotná intervence však není cestou, jak tento problém trvale řešit, důležitá je především prevence - tedy snaha riziku předejít či snížit pravděpodobnost, že vznikne a že se objeví.

Proto projekt E-Bezpečí každý rok v terénu realizuje více než 250 vzdělávacích akcí pro děti, rodiče a učitele, na kterých je naši lektori seznamují právě s tímto tématem. Apelují pak především na rizikovost sdílení intimních materiálů, na rizika spojená s videokonferencemi a tzv. [webcam trolling](#). Proto velmi doufám, že se Vítovi Klusákovi podaří realizovat i třetí milník - tj. preventivní kampaň - která umožní předcházet rizikům a zajistí větší bezpečnost dětí v online prostředí.

**Jste rodič a chcete se o problematice dozvědět více?
Mrkněte třeba na [Trivium projektu E-Bezpečí](#).**

**Jste pedagog a chcete téma aktivně zapojit do výuky?
Vyzkoušejte [metodiky pro podporu výuky](#), které jsme připravili pro projekt [O2 Chytrá škola](#).**

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký